

Torskeprotein mot diabetes?

Britt Nanny Fuglestad tror torsken kan løse diabetes-gåten. For tiden tester hun ut hypotesen på rotter i laboratoriet sitt i Tromsø. Laval-universitet i Quebec i Canada mener allerede å ha funnet indikasjoner på at så er tilfelle. Britt Nanny samarbeider med disse i tillegg til Universitetet i Tromsø. Prosjektet som sådan er en del av NOFIMAs satsing på sjømat og helse.

– Det er omdiskutert om fiskeolje har en positiv effekt på diabetes. Likevel er det sånn at folkeslag som spiser mye fisk har svært lite diabetes. Vår hypotese er derfor at dette kan ha med andre ting i fisken å gjøre. Undersøkelsene i Canada tyder på at det kan være torskeprotein, forklarer Tromsøforskeren som skal disputere for doktorgraden til høsten, blant annet over temaet om in-

ulin gir bedre overlevelse etter hjerteinfarkt.

I dag er det over 200.000 i Norge som har diabetes type 2, og alle er klar over at det finnes store mørketall. Globalt ventes det å være snakk om 300 millioner mennesker innen 2025, en tidobling på 40 år. Norge bruker allerede i dag 2,5 – 15 prosent av helsebudsjettet til å behandle diabetes.

Prosjektet i Tromsø skal gå

over tre år. Først føres rottene med mye sukker og fett for at de skal få diabetes. Så er planen å gi dem torskeprotein kontra melkeprotein for å se om torskeprotein kan gjenopprette situasjonen.

– Vi skal også prøve å finne ut hva det er som går galt i cellene når mennesker får diabetes 2. For det er det ingen som vet, forteller Britt Nanny Fuglestad.

FRISK AV FISK: Britt Nanny Fuglestad forsker på om torskeprotein kan stanse diabetesbølgen. FOTO: TERJE JENSEN.

FANGST: NIFES mener det bør tas prøver av NVG-sild langs kysten hver tredje år, for å kartlegge eventuelle miljøgifter i silda. ILL.FOTO: FISKERI.NO

Vil sjekke miljøgifter i sild langs kysten

NOR-FISHING

Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) ønsker bedre kartlegging av miljøgifter i sild langs kysten. Derfor mener instituttet at det bør tas prøver av NVG-sild langs kysten hvert tredje år.

Gunnar Sætra
Trondheim

NIFES har analysert innholdet av fremmedstoffer i fiskeslag

fra norske havområder sia 1994, men analysene har til nå vært stikkprøvebasert. Analyseresultatene er tilgjengelig for alle i Sjømatdata på NIFES' hjemmesider. Nå legges det opp til ei ny satsing, såkalte basisundersøkelser.

Prioriteringsliste

Målet er å etablere gode basisverdier av fremmedstoffer i de viktigste kommersielle fiskebestandene i Norge. Instituttet mener at et solid datagrunnlag er ei forutsetning for å kunne etablere en forsvarlig overvåking av norsk sjømat og foreta risikoanalyser. NIFES har laga

Kåre Julshamn

ei prioriteringsliste over fiskeslagene som bør inngå i basisundersøkelsene. Lista toppes av NVG-sild, deretter kommer makrell og blåkeite. – Silda er øverst på lista fordi vi eksporterer en god del av den til Russland, og det er en kjent sak at norske eksportører har hatt problemer med eksporten dit. Derfor er det naturlig at silda er øverst på lista, sier forsknings-sjef Kåre Julshamn i NIFES.

Ingen overskridelser

I 2007 tok NIFES prøver av NVG-sild i en rekke områder. De fant ut at det er mest miljøgifter i silda i gyteperioden om vinteren. Da står mesteparten av bestanden ved kysten, fra Møre-kysten til Vestfjorden.

– Vi undersøkte silda for organiske stoffer som PCB og dioksiner, ulike tungmetaller og

– Silda er øverst på lista fordi vi eksporterer en god del av den til Russland, og det er en kjent sak at norske eksportører har hatt problemer med eksporten

Kåre Julshamn i NIFES, forskningssjef

så videre. Rett nok var verdiene høyere når fisken sto ved kysten, men det var ingen overskridelser av verdiene som EU har satt som øverste grense for disse miljøgiftene, sier Julshamn til Fiskeribladet Fiskaren.

gunnar.saetra@fbfi.no
Telefon: 77665681

Kan rette opp feil

Tidligere fiskeriminister Bjarne Mørk Eidem mener meldingen om kystfisket i Finnmark

Bjarne Mørk Eidem

det såkalte Smith-utvalget kan bidra til at de feil som er gjort mot sjøsamene i Finnmark kan bli rettet opp. – For det har vært gjort urett på dette området i norsk fiskeripolitikk, hevdet han.

Eidem satt selv i utvalget, og gjorde også i sin tid i Fiskeridepartementet flere forsøk på å tilføre Finnmark nye muligheter.

– Utvalgsforslaget viser en vei som vi er nødt til å gå i henhold til de internasjonale forpliktelsene vi har tatt på oss. Og jeg tror ikke helt på dem som mener at det vil gå med så mye fisk og at det vil gå ut over andre. Etter mitt syn vil ikke forslagene kreve store ressuroverføringer, blant annet fordi det også åpnes for å kjøpe tilbake rettigheter, sa Mørk Eidem.

Torbjørn Digernes, Tore Nepstad og Karl Almås
FOTO: TERJE JENSEN.

Samarbeider

Det forskes marint langs hele kysten i ulike fagmiljøer. Nå skal i det minste tre av dem samarbeide bedre.

På fiskerimessa i Trondheim i går undertegnet NTNU, SINTEF og Havforskningsinstituttet en formell samarbeidsavtale for å kunne se hverandre litt mer i kortene, og også for å kunne synkronisere seg overfor kunder og oppdragsgivere. – Vi kan bli mer komplementær, sa forskningsleder Karl Almås på SINTEF.